

בהירות

דפי

עיקרי נושאים | ראשי פרקים | סימנים - שינון והבהרת דפי הגמרא

מסכת עבודה זרה דפים ב-י, הדף היומי לשבועיים של פרשת שלח-קרח שנת תשפ"ה

עבודה זרה
ב

עיקרי נושאים

אידיהן/עידיהן
וטעמיהם. נתינת
שכר לעתיד
ללומדי תורה
ושפיטת האומות.

ראשי פרקים

לפני אידיהן. אידיהן עידיהן. תברא עדיף או הגורם. יתנו
עידיהם ועידיהם המה. ס"ת בחיקן. ערבוביא. רומי תחלה. מלך
וציבור (2). במה עסקתם? (3). פרס אחריה. כדוב (4). מ"ט
עיילי? מלכות עד משיח. חזר על כל אומה. כגגית. ז' מצות.

סימנים

[ב"פ ב] באים בערבוביא; במה עסקתם.

עבודה זרה
ג

עיקרי נושאים

> דחיית
טענות
האומות. עדות
ה' ואומות על
ישראל. שחוק
ה'. סדר יום
וליל ה'.

ראשי פרקים

עכ"ם ככ"ג. מצווה ועושה. עדות אב על בנו, שמים וארץ,
התנה, יראה-שקטה. מכס יבואו ויעידו. מי שטרך בע"ש. מבעט
בסוכתו. תקופת תמוז. משחק (2). מתגירים. 12 שעות השל"ת:
תורה-דן-זן-לזיתן... עם/על בריותיו. גמולי חלב. מעיקרא מאן
(2). לילה? (3). גחלי רתמים. בלילה שירו עמו (2). דגים (3).

סימנים

[ד"פ ג] גוג ומגוג; [ב"פ ג] סוכה בראש גג; [ב"פ ג] בג' דברים
נמשלו לדגים; [ב"פ ג] גרים גרורים; גחלי רתמים.

עבודה זרה
ד

עיקרי נושאים

איך ה' דן
ישראל/עכו"ם.
זעם ה', שיעורו
ואפשרות
לכווננו. חטא
עגל/דוד להורות
תשובה <.

ראשי פרקים

כוז, דין-מלחמה. חימה (2). אם בפידו להם שוע (3). יסורים
לאוהב? מעט מעט. צדיק ורשע. זועם רגע. בלעם. לא כעס ג'
קמייתא. תרגול לבן/אדום. מוסף ר"ה ג' שעות. אמת ודין. היום
לעשותם. באות ומעידות. טורפות לעכו"ם. חטא העגל ודוד המלך.

סימנים

[ר"פ ד] ויודע דעת עליון דעת בהמתו לא הוי ידע דעת
עליון מי הוה ידע; [ב"פ ד] לא היה ראוי דוד לאותו מעשה;
[ד"פ ד] כיון דמפקיד דינא דלמא מעייני... ודחפי.

עבודה זרה
ה

עיקרי נושאים

השפעת חטא
אבותינו עלינו.
פסוקי תורה שניתנו
בתנאי. סחר עם
גויים כימי בדיקת
קרנן. מומי בני נח <.

ראשי פרקים

תשובת ציבור ויחיד. מלפפתו. אלמלא חטאו... סיני... דור דור...
ר"ע. כמי שלא באנו. על תנאי. למען ייטב להם ואכן כאדם
תמותו. ד' חשובי כמת. כפויי טובה. 40 שנה. משלחי רגל
השורה... (2). ג' ימים אסור, אמה מכרתי, 3, 30. מחוסר אבר.

סימנים

[ב"פ ה] משלחי רגל השור והחמור; אלמלא הן לא חטאו;
הבה לי בניס; היה להם לומר תן אותה; הלכות פסח.

"במשך חמש שנים רצופות, הפך והפך [החזון איש] בסוגיותיה של מסכת
עבודה זרה... כשהוא גורס דפים שלמים בעל פה ובקול רם ואינו מחסיד
אפילו תיבה אחת." - עדות תלמידו הגר"ר משה כהן איליביצקי, פאר הדור, חלק א, עמ' קצב

'דפלי בהירות', מה הם?

פעמים כתבנו רק תיבה אחת שמזכירה סוגיא שלימה, או ביטוי יפה ונדיר שעל ידו יזכרו את דברי הגמרא. קו מתחת לתיבה, כוונתו שזה לשון תחילת משנה חדשה בדף, או שרצינו להדגיש את האות או התיבה. סימן / כוונתו פעמים ל'או' (כך **או** כך) ופעמים נכתב במקום ו'ו' החיבור (זה וזה).

בהעברת עין-חזה על דברי ראשי פרקים נזכרים בס"ד בסוגיות, בשיטות, בטעמים, בנושאים ובהמשך השקלא וטריא. כך חוזרים על כל הדף בכמה רגעים: בעת הליכה בדף, לפני השינה, או מזמן לזמן במקום קצוב - שאם ישאלך אדם, אל תגמגם.

מדור שלישי: **סימנים**. כשמו כן הוא, סימנים לכל דף לזכור את עיקרי הדברים המובאים בו. מצאנו כבר אצל חכמינו ז"ל במסכתות הש"ס שציינו סימנים לזכור את הסוגיא או השיטות, הרבה גדולי ישראל השתמשו בסימנים כעין אלו לחזור ולזכור את דפי הש"ס, ותלמידי חכמים - אף בדור האחרון - משתמשים הרבה בסימנים והעידו על גודל התועלת שיש בה.

כשמזדמנות כמה דקות פנויות, ועוברים במהירות על 'סימנים' של מסכת שלימה - יש לאדם שליטה מליאה בחומר הדפים, בהירות בנושאים, ועוד והוא העיקר: זה נותן סיפוק עצום שמרגישים במוחש את ה'ותלמודו בידו'.

יש הרבה דרכים ומהלכים לסמן סימנים. פעמים בראשי תיבות, פעמים אף ברמז קל; פעמים הסימן מזכיר את עיקר הסוגיא שבדף ופעמים נזכרים מזה על ידי דבר צדדי; יש סימנים קלים לזכור ויש סימנים שצריך לשנן היטב; סימנים מסוימים הם מעצם לשון הגמרא ופעמים רק תוכן הדברים.

בכל דף צוינו כמה סימנים. לרוב, הסימן הראשון מסכם את כל הדף והוא קל לזכירה. אחר כך מובאים שאר הסימנים. אנו מציעים ללומדים סימנים אלו רק כמראה מקום, וישמע חכם ויוסיף לקח.

ויהי נועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

צימאון אדיר שולט ב"ה אצל כלל-ישראל ללמוד, לחזור, לשנן ובעיקר לידע ולזכור מסכתות שלימות בש"ס; לא רק כדי לקיים את מצות לימוד התורה, אלא כדי לקיים בהידור רב את מצות 'דיעת' התורה - שכפי המבואר בריש הספר הקדוש 'תניא' היא שקולה כנגד כל המצוות שבתורה, ואף נגד מצות לימוד התורה, שהיא עצמה כנגד כולם!

אברכים ובעלי-בתים גוזלים מזמנם היקר ולומדים מדי יום את הדף היומלי בהתמדה רבה ואף נבחנו על הדפים מדי חודש בחודשו. כדי לזכור את הדברים וכדי שהם יהיו 'מחודדים בפיק' חוזרים עליהם הרבה פעמים, לא רק לפני הבחינה, ומוסיפים וחוזרים על חזרתם כדי לזכור את הדברים הדק היטיב למען יעמדו ימים רבים.

אך לעיתים קרובות כואב הלב להבחין לאחר כמה זמן, שלא נשאר בידי הלומד הרבה. מה אפשר לעשות כדי שהדברים ירשמו בלב פנימה וישארו חקוקים לעד? עצת גדולי ישראל: אם לאחר הלימוד יש בהירות - יודעים בבירור מה אומרת לנו הסוגיא וזוכרים עיקרי הנושאים שבדף - אז יש סייעתא דשמיא מיוחדת לזכור.

כדי להבהיר את הדפים, מגישים אנו לפני קהל הלומדים החשוב **דפי בהירות**, שבהם שלושה מדורים שיעזרו לחזור, לשנן ובעיקר להבהיר את דברי הגמרא ובכך לקנות את הדברים בקניין נצחי.

מדור ראשון: **עיקרי נושאים**. בכמה מילים בודדות ותמציתית - תמיד בדרך קצרה - מובאים עיקרי הסוגיא והנושאים המרכזיים שבדף. סוגיא שמתחילה בדף הקודם, נסמן לפניה > וסוגיא שנמשכת גם בדף הבא, נסמן לאחריה <. דברים צדדיים, טעמים, סברות ושיטות - בדרך-כלל אינן נזכרים.

מדור שני: **ראשי פרקים**. כמה שורות על כל דף בהן יצוינו ראשי פרקים בעיקרי הדברים שנשנו בו. במקומות שיש כמה שיטות, כמה טעמים או כמה נושאים כתבנו מספר בתוך סוגריים כזה (2) או כזה (3).